

El clam de les vençudes

La història. Madrid, 1940. Presó de las Ventas per a dones republicanes, Hortènsia malgrat l'avançat embaràs, no afluixa en les seves conviccions ideològiques, la seva germana Pepita la manté en contacte amb el marit, tot i que el règim franquista aplica tortures i execucions sumaríssimes...

La pel·lícula. La filmografia de i sobre la Guerra Civil espanyola és un subgènere dramàtic tan prolífic com escorat a l'època i a l'òptica política que la produeix. *La voz dormida* és la darrera aportació al tema de la lluita fratricida i les conseqüències posteriors, quan el franquisme triomfant feia esclatar una pau humiliant, repressiva, damunt els vençuts. Ara per ara sembla difícil parlar-ne amb una aproximació objectiva. Basant-se en la novel·la homònima que Dulce Chacón va publicar el 2002, Benito Zambrano

(Lebrija, 1965) arma un artefacte benintencionat farcit amb els tòpics del cinema carceller, secció femenina, que Zambrano i el guionista Ignacio del Moral procuren activar segons les convencions sadomasoquistes d'aquest subgènere claustrofòbic. En idèntica línia lacrimògena que *Las 13 rosas* (2007) d'Emilio Martínez Lázaro, el grup de dones liderades per la combativa Hortènsia (ajustadíssima Inma Cuesta) amb la col·laboració ingènua i fresca de Pepita (prodigi de sinceritat expressiva en María

León) segresten l'emotivitat del relat a mans d'una rècula de mascles matalots (i alguna que altra monja demoníaca), propis d'un conte cruel. He llegit que Dulce Chacón, filla d'un alcalde franquista, va apostar de la seva classe per escriure poemes i novel·les amb la voluntat d'anivellar la balança: que les veus adormides, silenciades, de les vençudes, deixades de la mà d'un déu justicier i dels seus companys (gallosa l'escena en que Pepita pateix tortura per no denunciar els ho-

La voz dormida

Director: Benito Zambrano.
Intèrprets: Inma Cuesta, María León, Marc Clotet, Ana Wagener, Berta Ojea.
Espanya, 2011. 128'. JC
Alpicat, Lauren Lleida.

mes, mentre aquests, davant seu, amaguen el cap sota l'ala) cobresin vida pública.

La imatge. Hortènsia donant el pit a la filla cantant una nana, abans de l'afusellament.

La frase. "En aquesta nova Espanya, ni els morts et pertanyen", avisa l'ama de la pensió. Com tenim les fosses comunes del franquisme? Què hi té a dir el candidat Rajoy?

La recomanació. Per a damnificats del règim i les noves generacions amb sentit històric.